

TELEGRAFUL ROMÂN.

Nr. 9. ANUL XIII.

Telegrafu' este de doua ori pe septemana: joia si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditiunea oiei pe afara la c. r. poste, cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresele catre expeditiura. Pretiul pnenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu an 8. fl. era pe o jumetate de anu 4. fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12. pe 1/2 anu. 6. fl. v. a.

Sabiu, in 31 Ian. (12 Febr.) 1865.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero miei, pentru a doua ora cu 5 1/2. cr. si pentru a treia repetice cu 3 1/2. cr. v. a.

Amesuratu promissiunei nostre din nr. din urina suntemu in placuta positiune a pote comunica cititorilor nostri

Cuventulu.

care l'au adressatu Esc. Sea Par. Mitropolitu Andreiu Br. de Siagun'a, ca conducatorul deputatiunei romane, catre Maiestatea Sea Imperatulu.

Maiestatea Vostra C. R. Apostolica!
Preagratiosulu si Serenissimulu nostru
D o m n u !

Candu Maiestatea Vostra cu 17 ani inainte V'ati suitu pe sacratulu tronulu alu gloriosiloru Vostri strabuni, Maiestatea Vostra V'ati induratu a proclama principiulu celu mare evangelicu alu indreptatei egale pentru tote bisericile crestinesci si pentru tote poporele, cari intiept'a ocarmaire a prevedintiei domnediesci le-au impreunatu sub sceptrulu celu fericitoriu alu serenissimei case domnitore Habsburg-Lothringen intr'unu imperiu potinte si inca de sute de ani le-a legatu in modu nedeslegabilu.

Prin acest'a in credinciosele popore ale Maiestatei Vostre se desceptara cele mai vii sperantie, si ele fericescu cu multiamita numele iubitului Monarchu, carui'a Domnedieu i-a datu intieptciunea, poterea, tari'a si dilele, pentru de a sigila pentru tote vecurile promissiunea cuventulu imperatescu cu fact'a cea salutifera a implinirei.

Desceptate si inalitate de bucuria prin resolutiunea cea mare generosa a Maiestatei Vostre, si-intorsera ochii catre unu venitoriu mai frumosu mai cu sema acele biserici si popore, caror'a pan'acum din nefavorea impregiurariloru nu le lucise, incaldindu, in tota splendorea seasorele egale indreptaltri.

Si noi Romani de credinta greco-orientala din Transilvania si Ungaria, uitandu unu trecutu indelungatu si plinu de suferintie, radicaramu ochii plini de incredere neclatita, catre tronulu Maiestatei Vostre, caci numai dela a Vostra gratia, dreptate si indurare se potea accepta re'nvierea unui dreptu vechiu istoricu alu bisericiei greco-orientale, a unui dreptu afundu inradacinatu in memori'a credinciosulu poporu.

Rogările nostre preaumilite, insotite de simtiementulu credintiei celei neschimbaciose nici candu clatinatore de suditi, au aflatu in inim'a celui mai nobilu Monarchu cea mai gratiosa ascultare.

Prin scrisorea de mana imperatesca din 24 Decembre anulu espiratu, V'ati induratu Maiestatea Vostra a'ncuviintia: ca pentru Romani greco-orientali din Transilvania si Ungaria sa se 'nfintieze o mitropolia autonoma, coordinata cu cea serbesca, si ca biseric'a episcopesca din Transilvania sa se radice la demnitatea metropolitana.

Cea mai profunda recunoscentia a nespusei binefaceri a acestui preainaltu actu de gratia imperatesca, ne aduce pre noi, cari in acestu momentu solemnu ne simtino petrunsi pana la sufletu, la treptele sacratulu tronulu, pentru de a aduce cu cea mai mare supunere Maiestatii Vostre c. r. apostolice, a carei preainalta gratia si parintesca bunavointia si pre Romani de credinta greco-orientala i ia intr'alu seu scutu potinte, cu manifestari necurmate de parintesca gratia si dilectiune, — cele mai veneratore, mai calde si mai intime ale nostre simtieminte de multiamita.

Mai tare insa si mai eficace decatu propriulu nostru simtiu de multiamita se va pronuncia netrecatorea multiamita a intregulu poporu de credinta greco-orientala din Transilvania si Ungaria, a carui pietate veneraza preagratios'a infintiare a mitropoliei lui pentru tote vecurile ca unu monumentu duratoriu alu gratiei, dreptatii si indurarei imperatesci.

Prin nealterabil'a silintia, de a cresce imperatiei lui Domnedieu crestini evlaviosi, statulu cetatieni folositori, si intru amendoue serenissimei case domnitore austriace suditi totdeun'a credinciosi si in veci multiamitori, biseric'a romana greco-orientala se va nevoi a remane totdeun'a si in tote tem-

purile demna de gratia si binefacerea imperatesca, de carea s'au impartasitu cu atat'a profusiune si de carea salutifera mana a Maiestatei Vostre sa se 'ndure preagratiosu a-i face parte si de aci 'ncolo la deplinirea marelui opu inceputu.

Domnedieu sa Ve tina, sa Ve sentesca si sa Ve umbrasca pre Maiestatea Vostra spre binele, fericeia si pacea tuturor bisericiloru si poporeloru intr'unite sub potintele scepturu alu gloriosei case imperatesci a Austriei!

Deputatiunea romana, carea a fostu priimita de Mai. Sea in audiintia privata in 6 Febr. (25 Ian.), consta din urmatorii 21 *) membri: Archiepiscopulu si Mitropolitulu Baronu de Siagun'a, Episcopulu Aradulu Procopiu Ivacicoviciu, marele proprietaru Andreiu de Mocioni, Septemvirulu Simeonu Popoviciu, Consiliarulu aulicu transilvanu Dimitriu Moldovanu, Archimandritulu Ioann Popasu, Comitele supremu alu comitatului Aradulu Georgiu de Pop'a, Vicepresedintele Tablei regesci si alu dietei transilvane Ioann cavaleru de Alduleanu, Capitanulu supremu alu districtulu Fogarasulu Ioann Branu de Lemeny, Administratorulu comit. alu Cetatii de balta Ioann cavaleru de Puscariu, Assessorulu Tablei regesci din Pest'a Viacentiu Babeliu, Secretarulu aulicu la Cancellaria ungara Ioannescu, Protosincelulu Archidiecesei transilvane Nicolau Popea, Protosincelulu diecesei aradane Mitrom Romanu, Protopresbiterulu Logosulu Ioann Marcu, Protosincelulu comitatului Carasiulu Filipu Pascu, Assessorulu tribunalulu comitatusu camb. alu Aradulu Bogdanu, proprietarulu de fabrica din Biserica-alba Radulovicu, Curatorulu Bisericii din Lugosiu, negot. Constantinu Udrea, Consiliarulu regescu Dr. Constantinu Pomuti, in fine primarulu Caransebesulu Ioann Petia. — In ser'a acestei dile da Mitropolitulu Siagun'a deputatiunei unu banchetu in otelulu „la curtea austriaca.“ (Pela incheierea diariulu ne sosi si corespondintia dto Vienna, ce o comunicamu mai josu. Red.)

Dela Senatulu imperialu.

In siedinti'a 25. din 3 Februaru (22 Ian.) intreba mai antaiu Giskra pre presidele comitetulu pentru judecatoriele marine, pentru-ce nu-si preda operatulu casei? — Schuler-Libloy ca unulu din referintia comitetulu de petitiuni refere asup'a petitiunei unui soldatu evreu: ca sa se concede si Evreilor a se asedia in granitia militara; se recomanda regimulu. Brolich refere asup'a unei petitiuni a societatii postovariloru din Reichenau (Boemia), cari ceru a li se face si loru parte la liferarile de postavu pentru armata. Referintele recomanda rogarea din punctu de vedere politicu, umanitariu si moralu; si dupace Czupr mai vorbesece totu in intielesulu acest'a, ear Skene (fabricantu de postavu) incontra, se primesce propunerea comitetulu: a se recomanda petitiunea regimulu spre deosebita consideratiune. — Apoi se alege comitetulu asiä numitu Giskra-Plenerianu, adeca comitetulu pentru propunerea lui Giskra privitore la cuventulu ministrulu Plener, in care intra: Br. Pratohevera, Br. Tinti, Dr. Giskra, Conte Kuenburg, Hofen, Dr. Hassmann, Gull, Dr. Gschier si Dr. Ofner. —

Alu treilea obiectu in fine e desbaterea asup'a propozitiunei regimulu privitore la **imputinirea contributiunei personale in Transilvania.** *)

Obert preda referat'a comitetulu. Contra proiectulu suntu inscriși Schneider si Sadil; pentru proiectu Filtsch si Br. Tinti, mai pe urma si Schuler-Libloy, Baritiu si Manu.

*) In intielesulu acest'a vine a se indrepta numerulu de 16 membri, trecutu intr'o parte a esemplareloru din nr. din urma dupa datele defectuose, ce aveamu atunci. Red.)

*) A se vede atatu proiectulu regimulu catu si alu comitetulu in nr. 7. alu acestor foi. Red.)

Schneider afla, ca Transsilvania, cu toate ca au primita atatu la 1848/9, catu si de atunci incoace, totusi nu pote pretinde cu dreptulu, ca deficitulu eii sa-lu acopere celelalte tieri, a caroru industria si comerciul inca mergu atatu de reu. In fine propune, a se reda proiectulu regimulu comitetulu, spre a cerceta si referi si despre aceea, nu cum va de oddata cu imputinarea darei personale s'aru pote urca darea de pamentu? E sprijinitu forte tare.

Filtsch demustra, ca Transsilvania e mai ingreuiata cu dările decatu alte tieri. Deca in Transsilvania darea de pamentu face numai 10%, ear intr'alte tieri 16%, apoi inca si aceea e prea multa pentru Transsilvania cea seraca. In punctulu acela, ca sa se imputneze darea personala, consimte cu comitetulu, dar intr'aceea ca deficitulu sa se acopere din mijlocele tieiei, nu, — caci nu scie, de unde si din ce mijloce.

Sa dil propune: ca proiectulu respectivu aici sa se transpuna comitetulu pentru reforma dărilor, spre a-lu considera si pre elu la desbaterile sele. (Nu afla sprijinire de ajunsu.)

Br. Tinti e atatu contr'a proiectulu regimulu si comitetulu, catu si alu lui Schneider; elu va, in modu mai favoritoriu decatu insusi comitetulu, ca darea capulu in Transsilvania in summa de 411,000 fl. sa se sterga de totu cu atata mai vertosu, caci e unu postu perdutu, adeca o summa, carea esista numai pe hartia, ear in realitate nu se pote incassa. (Va urma.)

Protocolu

ce s'a luat in sedintia comitetulu Asociatiunei transsilvane romane tinuta sub presidiulu Ilustratei Sele domnului Consiliaru Petru Manu (celu mai betranu membru alu comitetulu dupa etate), fiindu de fatia dintre membrii comitetulu d. Consiliaru Dr. Pavelu Vasiciu si Dr. Ioanne Nemesiu; dintre dd. membrii suplenti: d. Consiliaru gubernialu Paulu Dunca, d. prof. Z. Boiu, d. prof. Ioanne Popescu si d. prof. Nicolau Cristea; apoi dintre oficialii Asociatiunei; d. Secretariu II. Ioanne V. Rusu, Cassieru Constantin Stazaru si d. Controloru Ales. Bacu.

§ 9. D. presedinte presenteza raportulu despre starea cassei Asociatiunei pre tempulu acestei sedintie, din care raportu se vede, ca cassa Asociatiunei, — dupa subtragerea rogatiunilor de pana acum, — are in proprietatea sea summa de 21,481 fl. 35 xr. v. a.

Se ia spre sciintia.

§ 10. Se citește o hartia a Escellentiei Sale Domnului Ministru de Statu Cavalerulu de Schmerling de dto 22 Ianuariu nr. ⁴⁰⁰_{m. de st.} I. 1865, in poterea careia, cu privire la rogarea comitetulu Asociatiunei de dto 10 Septembrie 1864, Escellentia Sea Domnulu Ministru de Statu binevoiesce a aduce la cunoscintia comitetulu Asociatiunei transsilvane romane, cum ca c. r. Academia de sciintie a decisu a impartasi Asociatiunei transsilvane din raporturile, scriptele si publicatiunile sale, cate au esitu pana acum si se mai afla inca disponibile.

Acesta incunoscintiare, Comitetulu Asociatiunei o ia spre cea mai placuta sciintia si totdeodata intre acclamatiuni de: „Sa traiasca“ si-esprime Esc. Sale Domnulu Ministru de Statu, cordiala sea multiamita.

§ 11. Inaltulu Guberniu regiu pre langa hartia dto 10 Ianuariu 1865 nr. 34624. 1864 tramite in folosulu bibliotecei Asociatiunei o carte de mare pretiu intitulata „Rădortu austriacu asupra espositiunei internationale din Londonu, tinute in a. 1862, de prof. Dr. Iosifu Arenstein.“

Conclusu. Comitetulu priimesce acestu ofertu prelânza espressionea celei mai cordiale recunoscintie, si totdeodata respectivulu d. bibliotecariu alu Asociatiunei se insarcineza a petrece numita carte in catalogulu cartiloru daruite in folosulu bibliotecei Asociatiunei.

§ 12. Secretariulu II. presenteza unu conspectu alu cassei Asociatiunei, despre interesele obligatiunilor publice si ale asemnatiunilor ipotecarie, care interese, dupa couponele respective in 28 Ianuariu 1865 s'au incassatu la fondulu Asociatiunei; summa acelu interese face in bancnote 308 f. 66 xr. v. a. eara in argintu 22 fl. 25 xr. v. a.

Se ia spre sciintia.

§ 13. Se citește o hartia dto 7 Fauru 1865 a dlui Ales. Bacu Cancelistu belicu si Controloru alu Asociatiunei transsilvane romane, prin carea acestu oficialu alu Asociatiunei, aducendu la cunoscintia comitetulu, ca Domnia Sea e transpusu la Timisiu in activitate, prin urmare ca are a se departa din Sabiu, — totdeodata se roga, ca comitetulu sa binevoiesca a-i substitui pre unu altu barbatu in locu-i, si a dispune predarea cassei Asociatiunei. — Totu in

asta hartia, numitul oficialu alu Asociatiunei, si-esprime multiamita sea atatu Comitetulu, catu si adunarei generale, care a binevoitu a-lu onora cu increderea sea. —

Conclusu. Comitetulu considerandu fidelulu si neobositulu servitiu facutu in interesulu Asociatiunei trans. rom. din partea acestui barbatu in calitate de controloru alu Asociatiunei, la propunerea d. membru alu Comitetulu Dr. Pavelu Vasiciu se afla motivatu a decide, ca pre langa descoperirea parerei de reu, — sai se esprime in numele Asociatiunei, multiamita (in scrisu) — pentru servitiile si ostenelele sale, dovedite pana acum in favorea Asociatiunei.

Ear pentru portarea afacerilor de controloru alu Asociatiunei in loculu dlui Bacu se substitue d. prof. si membru suplentu alu comitetulu Ioanne Popescu, denumindu-se totdeodata o comisiune in persoanele dd. membri ai comitetulu Dr. Ioanne Nemesiu si Nicolau Cristea, care sa esiste la predarea cassei Asociatiunei in primirea substitutul Controloru.

§ 14. Secretariulu II. propune, ca din actele Asociatiunei sa se tramitia cate unu esemplariu, reuniunei pentru cunoscintia patriei (der Verein für Siebenbürgische Landes-Kunde.)

Acesta propunere se priimesce din partea comitetulu cu acea adaugere facuta la propunerea d-lui membru Dr. Vasiciu ca totcuaceaaocasiune, sa se tramita cate unu esemplariu din actele Asociatiunei, si reuniunei sciintieloru naturale din patria — (der Siebenbürgische naturwissenschaftliche Verein.)

§ 15. Secretariulu II. raporteza, cumca dela institutul c. r. geologicu din Vienn'a (k. k. geologische Reichs-Anstalt) s'au tramisu in folosulu Bibliotecei Asociatiunei, treidieci si trei volume din cronicile aceluasi pre anii trecuti.

Se ia spre sciintia, pre langa cea mai caldura recunoscintia.

§ 16. Secretariulu II. raporteza apoi in ordine despre sumele incurse la fondulu Asociatiunei dela sedintia trecuta a comitetulu pana la cea presenta si anume:

a) dela d. librariu S. Filtsch pentru cinci esemplarie din actele adunarilor gen. I, II. si III. dupa subtragerea rabatului de 20% s'au incassatu 4 fl. b) Prin d. Prot. si colectoru Ioanne Petricu s'au administratu Secretariulu Assoc. unu Napoleondoru, tax'a de m. ord. pentru d. Ioanne Panaiotu negotiatoru in Focsiani. c) Prin d. Adm. prot. si colectore Ioanne Metianu s'au tramisu la fondulu Asociatiunei, parte ca tace restante, parte tacs'a pre anulu curente 60 f. d) Prin d. Protopopu si colectore in Lipova Ioanne Tieranu tacs'a restanta de 15 f. e) Prin d. Protopopu si colectore in Nocrichiu Gregoriu Mieru tacs'a rest. de 25 f. f) Dela d. Assessoru de sedria in Mociu Alessandru Dorabantu pre anii 1864 si 1865. 10 f. g) Dela d. Prot. in Muresiu—Uiura Leontinu Leonteanu m. n. 5 f. h) Prin d. Prot. si colectoru in Lipova Ioanne Tieranu tax'a rest. pre anii 186²/₃ si 186³/₄ 10 f. i) Prin d. Dr. Atanasin Siandoru din Aradu, pentru d. avocatulu Lazaru Ioannescu pre an. 186³/₄ 5 f. k) Prin d. Prot. si colectore in Baia mare Teodoru Szabo pentru d. emeritu Protop. Georgiu Molnaru 5 f. l) Deadreptulu la cassa Asociatiunei a mai incursu ca tace restante summa de 35 f.

Se ia spre sciintia.

Cu acestea s'au incheiatu sedintia Comitetului Asociatiunei transsilvane romane pe la 11¹/₂ ore inainte de amedi. Petru Manu m. p., Ioanne V. Rusu m. p.
Secretariu II.

I. Adunare generala a Societatii literarie din Bucovina.

Dupa o corespundintia a „Concordiei“ din Cernautiu aflamu, ca societatea pentru literatur'a si cultur'a poporulu romanu din Bucovina si-au serbatu cea d'antau adunare generala in 11/23 Ianuariu a. c. sub presedintia d. Georgiu Cavaleru de Hurmusachi.

Adunarea generala s'a tinutu in salele dietei bucovinene si fu deschisa prin unu cuventu alu d. presedinte despre insemnata scopulu societatii, si prin care multiamii marinimosulu monarchu pentru ingrijirea parintesca ce o are catra tote natiunile; prin care multiamii comitetulu dietalu pentru concederea localitatiloru si prin care pe urma multiamii toturoru cati au conclucratu la infiintarea societatiei. Cuventarea au fostu urmata de acclamatiunile cele mai vii ale adunarei celei numeroase pentru Maiestatea Sea Imperatulu si Ducele Bucovinei si pentru societatea romana.

Dupa aceea citi D. Secretariu A. Dimitroviti darea de sema a comitetulu, in urm'a careia se vede ca averea tinerei societati constă din 500 opuri si unu fondu de 3000 f. in obligatiuni, afara de recuise si mobile s. a., ce fu priimitu cu multiamita din partea adunarei.

Dupa ficsarea a 6 stipendii de cate 50 f. pentru gimnasti si realisti, si hotarirea a duoru premii de cate 10 #, unulu pentru o descriere scurta a Bucovinei in privintia istorica, geografica si topografica, si altulu o scurta descriere a

stărei școlilor populare în Bucovina, se otari că să de societatea o foia lunară, care să refereze despre activitatea societății, să cuprindă opuri științifice și literare. Corespundentele asigură, ca foiele proiectate și s'au apromisă cu căldura ajutoriu din mai multe părți.

Dupa această urmă denumirea membrilor onorari, cari sunt: Vasiliu Alessandri, Dimitriu Bolintineanu, Mitropolitii Siagun'a și Siulutiu, Eppii Hakman și Ivacicovicu, Archim. Popasu, presied. L. V. Poppu, Andreiu Mocioni, Baritiu Babesiu, Cipariu, Laureanu, Papiu Ilarianu, Pumnulu, Costache Hurmusache, Eudosiu Hurmusache, Samuilu Andreovicu și Vasiliu Ioannovicu.

Comitetulu realesu se compune din următorii dd:
Presiedinte D. G. cavaleru Hormusache, vicepresiedinte Prof. Ioann Calinciucu, secretariu Amvrosiu Demitroviti'a; membrii sunt: Alessandru cavaleru de Costinu, Nicolau cavaleru de Zota, prof. Vas. Mitrofanovit'a, Leonu Ciupercovicu, Oreste Renel de Hersieni, prot. Ioann alu lui Georgiu Sber'a, prof. Michailu Calinoschi, prof. Paulu Puicu, Par. Artemiu Iermieviciu și Leonu Popescu.

Nefiindu tempu (?Red.) pentru cetirea disertatiunii, care era pregatitu Ioann Sber'a a o citi. În fine se otari a ruga prin o adresa pre Ven. Consistoriu alu Bucovinei să dea mâna de ajutoriu intru sprijinirea „societății“.

Adunarea se închise cu o cuvântarea din partea Presiedintelui.

Ne bucurăm și noi cându vedem, că frații Bucovineni sunt cu atât'a zel pentru progressulu natiunali, și le dorim din anima, că întreprinderea să nu întempine nici o greutate ci din contra sprigină de toate părțile. I postimu, că ea să crească și să se desvôle cum și desvôle și arborele ramii sei, sub cari să scutescă pre fiii natiunii, pentru a cărora prosperare este întemeiată, și cari rami să produca fructele, cu cari natiunea să-si pôte stemperă lipsele și neajunsurile.

Congressulu serbescu

se va deschide în 25 Ian. (6 Febr.). Comissarulu c. r. congressualu, maiorulu generalu Baronu Philippovic și Episcopii din Bud'a, Versietiu și Paeratiu, împreună cu unii dintre deputati, au sosit la Carlovitiu; membrii români chemati se crede că vor sosi pâna pe 3/15 Februaru. — Celu d'antăiu obiectu, ce va veni la ordinea dilei, va fi reducerea și dotarea preotilor lumesci. (O ndegetare vrednică de consideratiune și pentru fiitórele noastre sinode!)

Drumuri de feru romanesci.

Sub titlulu acest'a ne aduce Herm. Ztg. următorea scire despre drumurile de feru din Romani'a, care și dens'a o scose din „la Voix dela Roumanie“. Acea suna:

Ne grabim a aduce la cunoscentia cititorilor nostri, ca concessiunea ce s'au fostu datu societății Ward, au fostu favorita de norocu în Londonu. În urmă scirilor ce le-amu priimitu suntemu în placuta positiune a impartasi cititorilor nostri: ca societatea drumurilor de feru generala engleza au încunoscentiatu cficiosu pre regimulu romanesc, despre acea, ca ea ins'a va luă întreprinderea acest'a a mâna și ca e gat'a a-si pune traceu'a în lucrare, deca i se voru face acele concessiuni, de care se bucura societatea moldava. Mai incolo au asiguratu mai multe case mari de finantie și industria activ'a lor conlucrare în favorea drumurilor noastre de feru. Statutele societății acesteia sunt dejă tiparite, și regimulu în scurtu tempu se va pronuncia asup'a lor.

Despre planulu acestor drumuri de feru aflăm, că M. Iohn Bundu că ingineriu diriginte are de cugetu a substerne comitetulu din Londonu rezultatele studiilor despre mai multe sectiuni ale rociului și cu deosebire proiectulu liniei dela București la Giurgiu. Indata dupa ce voru fi priimate aceste planuri de către societate, voru fi asternute din partea concessionarilor ministeriului de lucrări publice spre întarire.

Sunt toate prospectele, ca emisiunea actiilor va fi câtu mai curendu și ca lucrările se voru poté incepe pentru cea d'antăiu sectiune București—Giurgiu înca în primaver'a viitoare.

Mai amintim acı, M. W. Henri Ward amesuratu legei noastre de concessiuni a depusu înca în lun'a lui Aprile a. tr. că cautiune 300,000 franci în tesaurulu statulu.

Societatea Ward e acum în cea mai buna positiune de a demonstra seriositatea sea în privinti'a întreprinderilor acestor'a, și nu ne indoim nici câtu de pucinu, că atâtu camerele câtu și regimulu nu voru face acele concessiuni, care le-au facutu cu societatea moldava?

La aceste adauge „Herm. Ztg.“ etc. ca ore pricepevoru cei din cas'a ablegatilor din Vienn'a admonitiunea acest'a a regimului romanesc, care se vede a se îndreptă cu liniile sale preste Giurgiu către Varn'a și Constantinople, și nu se

voru adoperă a legă lini'a cea mai scurta cu București, că să nu remanem eschisi dela lini'a europeană?

Noi adagemu, că regimulu romanesc se vede că tocmai din caus'a încopiării pe calea cea mai scurta vrea să o încungiure, vrendu să ne arate, că noi nu-lu potemu silfi să lege tocmai unde voim noi. D. Maager dar se vede că totuși au cunoscutu mai bine firea regimului de preste Carpatii, cându dicea că noi trebuie să avem privinti'a și la interesele celor de dincolo. Preste tocmai cea bună nu e nimic'a. Dar în casu cându s'aru întemplă, de ce ne e frica la totu, ore cine va portă vin'a?

Vienn'a, 25 Ianuaru. Grandiosa deputatiune a Românilor gr. resariteni din Ardealu și Ungari'a, condusa de Escel. Sea Par. Archiepiscopu și Mitropolitu Andreiu Barou de Siagun'a, se înfacisă astadi la 1 ora după amedi la Maiestatea Sea Imperatoriulu, în audiintia specială, spre a aduce, în numele Românilor gr. resariteni, omagial'a lor multiamire și recunoscentia, pentru resolvirea favorabilă a petitiunilor lor celor drepte, implinirea dorintilor lor celor ferbinti, încuviintiarea Mitropoliei lor celei beirâne. Deputatiunea au constatu din 21 membri, persoane distinse din diferitele părți ale Ardealului, Banatului și Ungariiei, și anumiți: (Urmăza numele espuse mai sus, care nu le mai repetim. Red.)

Escellentia Sea Par. Mitropolitu au tinutu o avorbintia forte corespunditoare actului celui mare, plina de recunoscentia, multiamire și loialitate către Maiestatea Sea, de cuprinsulu urmatoriu: (S'a pus în fruntea foii. Red.)

La care Maiestatea Sea Imperatoriulu se îndură a responde cam în sensulu acest'a:

Me bucuru, că amu potutu implini dorintile Românilor gr. orientali prin încuviintiarea Mitropoliei. Poporul român totdeun'a au fostu credinciosu și loialu, și prin actulu acest'a i-amu datu unu semn nou de gratia mea. Speru, că și în viitoru elu va fi asemenea de credinciosu și loialu. — După aceea se îndură Maiestatea sea a schimbă cate-va cuvinte cu fiecare membru alu deputatiunii, și după ce mai adause apoi cătra totu că se bucura totodata și pentru căm'a bisericeii se concediă barbatulu (Mitropolitulu) celui multu meritatu pentru tron și biserică, a cărui portare dela Carlovitiu au înlesnitu multu resolvirea Mitropoliei, — dimise deputatiunea. Dela Imperatoriulu se duse deputatiunea la Archiducele Rainer, apoi pre la totu Ministril și cei doi Cancelari aulici, alu Ungariiei și alu Ardealului, spre a le multiam și acestor'a pentru bun'a vointia, cu carea au sprijinitu caus'a Mitropoliei române, și pretulindenea întempină cea mai buna primire.

Dupa finirea acestor infacisiri serbatoresci aduse deputatiunea prin Présanli'a Sea Par. Episcopu Procopiu Ivacicovicu o multiamire sincera și Escellentiei Sea Par. Mitropolitu, pentru conducerea cea întieléptă, și apoi după acest'a se întrunira totu membrii deputatiunii la unu prândiu frugalu datu din partea Par. Mitropolitu la otelulu „Zum Oestereichischen Hof“, în onorea dilei, la care se dede espressiune celor mai vii simtieminte de bucuria, de concordia și adevărata fratietate. — Se pôte dice, că deputatiune româna asiă numerosă și asiă respectavera că acest'a, pâna acum n'au mai vediutu Vienn'a. Frumosa destulu eră și cea din an. 1862, cu ocaziunea asternerei petitiunii celei colective în caus'a Mitropoliei; dar aceea, că toate deputatiunile rugătoare, se legană atunci între sperantia și temere: pe cându cea de acum, vediundu-si sperantiele implinite, avu de a se indulci de secerisiulu celu bogatu.

Mâne, poimane voru parası deputatii Vienn'a, unii întorcendu-se la ale sale, ezra alii împreună cu Par. Mitropolitu și cu Par. Episcopu, se voru duce deadreptulu la Carlovitiu, spre a luă parte, mai preurma la congressulu de acolo, pentru tractaren de impaciuire în privinti'a impartirii celor materiale, înca acum că unu corpu român de sine statatoriu factia cu celu serbescu iarasi de sine statatoriu.

Dea D-dieu, că să se finésca în pace și acestu act mai depreurma, pentru că apoi câtu mai curendu să ne potemu vedé organizati și asiediat bisericesce! —

Varietăți și noutăți de di.

Comuna Resinari, precum esceleza între alte comune prin școlile și alte institutiuni, publice ale sele, asiă va escele de aici incolo și prin aceea, ca va avé mediculu seu propriu, salarisatu din budgetulu comunei. Tocmai audim, că d. Dr. de medicina Nicolau Stora a sositu de două zile acolo la locul destinatiunii sele. —

(Academia Slaviloru de mediadi.) Fondulu academiiei slavice de mediadi a fostu la finea anului 1864. 173,926 f., alu universității slavice meridiane 11,516 f., în fine alu „Matic-ëi ilirska“ 35,000 f., cu totulu dar dispune academi'a Slaviloru de mediadi despre unu capitalu de 300,000 f. —

(Cutremutu de pamentu.) În Algeri'a s'au simțitu în 16/2 Ianuaru pre la 4 ore dimiueti'a unu cutremuru de pamentu.

Principatele române unite.

Din mai multe foi și nemțiesci și române aflăm, ca ministrul de finanțe din România Dr. Steege și cel de cult și instrucțiunea publică N. Crețulescu și-au dat dimisiunea. Căusele, pentru ce? sunt până acum necunoscute. Pre cel d'antăiu lu suplinesce ad interim ministrul de justiție Balanescu; iar în locul celui de alu doilea au pasit G. Bengescu.

— Citim, ca în București s'au înființiat sub auspiciile dlui B. Alessandrescu directoru la ministeriul cultelor și instrucțiunea publică o școală de muștra, după cum există pe lângă un'a un'a în Iași totu de acelu domn înființiată și după care au a să organiza toate școlile primare în țară.

PROIECTU DE DECRETU ORGANICU,
pentru înființierea unei autorități sinodale centrale, pentru afacerile religiei române.

CAPITOLUL I.

Art. I. Biserica ortodoxă română este și rămâne independentă de ori ce autoritate bisericăască străină, întru totu ce privește organizarea și disciplin'a.

Art. II. Biserica română, a cărei unitate este reprezentată prin unu sinodu generalu, continuă de a fi administrată de Mitropolitii și Episcopii eparchioti, cu ajutoriul sinodelor de eparchie.

Art. III. Unitatea dogmatică a santei religii ortodoxe române, cu biserica mare a resaritului, o măntine sinodulu generalu alu bisericei române prin consultațiuni cu biserica ecumenică din Constantinopol.

CAPITOLUL II.

Compunerea sinodului.

Art. IV. Sinodulu generalu alu bisericei române se compune:

a) Din Mitropolitii. b) Din Episcopii eparchioti. c) Din Arhierii români. d) Din câte trei deputați alesi de fie care eparchie de către clerulu de miru, și numai dintre preotii de miru, și persoanele laice cu cunoștințe teologice. e) Din Decanii facultăților de Teologie din Iași și București.

Membrii sinodului generalu sunt alesi pe terminu de trei sesiuni.

Art. V. Adunările sinodului generalu alu bisericei române, se presida în numele Domnitorului, de către Mitropolitulu primatu alu Romaniei.

Ministrulu cultelor asista la deliberările sinodului generalu, și ia parte la lucrările lui, fără însă de a avea votu la încheierile aceluia.

Art. VI. Loculu de întrunire a sinodului generalu, va fi în capital'a Romaniei.

Art. VII. Convocarea sinodului generalu se face în sesiune extraordinarie, după legea de alegere aici anexată.

Art. VIII. Sinodulu generalu deschide sesiunea sa ordinară la fiecare doi ani în antăia zi a lunii Iuliu. Sesiunea ordinară este de o luna.

Art. IX. Publicațiunile de convocare ale sinodului generalu în sesiune ordinară, se voru face de către Ministeriulu cultelor, după aprobarea Domnitorului.

Art. X. Deschiderea sesiunii Sinodului generalu se va face de către Ministeriulu cultelor prin cetirea actelor de convocare.

XI. Fiecare capu de eparchie are dreptulu de a interveni pe lângă ministeriulu de culte și a-i spune motivele de urgență, care aru reclama convocarea extraordinară a sinodului, după care ministeriulu va convoca sinodulu de va găsi de cuviință.

Art. XII. Sinodulu generalu nu poate sub nici unu cuventu a se ocupa în sesiunile extraordinarie, de alte chestiuni de câtu acele cuprinse și specificate în raportulu de convocare.

Art. XIII. Sesiunile ordinare și extraordinare, ale sinodului generalu, se închid de Ministrulu secretariu de stat la departamentul Justiției, Cultelor și Instrucțiunii publice, prin aprobarea domnească, de îndată ce debaterile acelu sinodu aru esă din cerculu atribuțiilor sale.

Redeschiderea sinodului generalu rămâne amanată până la tempulu otaritu de Consiliulu de ministri cu aprobarea Domnitorului.

Art. XIV. Unu regulamentu specialu pentru sinodu se va pregăti și da de Guvernu.

CAPITOLUL III.

Atribute.

Art. XV. Religia ortodoxă română, fiindu liberă în statu, sinodulu eii generale are putere legislativă, și administrativă în afacerile spirituale și de cultu.

Art. XVI. Nici odată și sub nici unu cuvenau înse, sino-

Redactoru răspundătoriu **Zacharia Boiu.**

dulu generale alu bisericei române, nu va poté modifica și împedeca:

a) Libertatea de conștiință și toleranța religioasă.

Legiuirile pentru toleranța religioasă sunt cu totul de competența Adunărilor legislative ordinare.

b) Limb'a cultului ortodoxu în bisericile din țară va fi de a porurea cea română.

Art. XVII. Atributele legislative ale Sinodului generalu porța asupra următoarelor materii:

a) Disciplin'a bisericăască și monachală. b) Ritualulu bisericeilor în marginirile legilor și regulamentelor. c) Legile de chirotonitu. d) Legile relative la Seminarie și facultăți de Teologie, și pentru disciplin'a și materiile religioase. e) Legile pentru înființierea de biserici.

Anonce *)

pentru
Prănumerațiune și subscripțiune
a unui
scientificu aranjiatu
nou

DICTIONARIU

francesu, romanu și germanu spre aplicatie pentru toate incluziunile de instrucțiunea publică mai înaltă și de jos, adică: Academii, liceum, colegii, gimnaziile mari și mici, normale, capitale, triviale, comunale, nationale, institutele de literatură, de cultura populară, și alte pensionate;

și universalu
pentru toate etatele
conținendu.

toate verbele uzuale, aplicabile, noue și vechi a acestoru trei limbi, cu aloru definițiune științifică, cu aloru declarațiune și semnificație diferentă atât în sensulu lor propriu, câtu și figurativu, teologicu, mecanicu, machini de vaperu, califere, jurisprudenție, medicină, chirurgie, chemie, fizicu, math., astrolog., astronom., filosoficu, teol., log., arch., bot., jur., geol., minerolog., numismaticu, comer., marit., milit., agricultur. etc. care sunt propriie expresiune și terminologie a susu numitelor științe, a artelor, metierilor și industriaților, proverbelor; proprietatea și geni'a limbii franceze, română, și germană;

un'a tablă alfabetică

de nume propriie, masculine și feminine, a țărilor, națiunilor, fortoreșelor, munților, și riurilor etc.; în fine un'a tablă alfabetică

a verbelor regulate și neregulate, de abreviațiunea și explicațiunea termenilor tehnice;

după cei mai buni autori și originali, consistându din III. departimente, gr. octav, folio formatu, francesu, romanu și germanu, elaboratu și redigiatu de

Ioanne Cattarigh

I. Editiune stereotypă
1865.

Susu numelulu Dictionariu sistematicu și alfabeticu aranjiatu în III. Tomuri, va esă continuelu în III. periode succesive.

Pretulu prănumerațiunii și subscripțiunii pentru compunerea Dictionariului, și spesele tipografice, cu expeditiunea postală, porto franco, pentru aceste III. Tomuri, consecuentu pentru totu Dictionariulu, s'a fixatu și determinatu aprobativu pe **4 fiorini** v. a.

P. T. D. prănumerați sunt priu, aceluși onorabilu rogatu din susu numelulu pretiu de prănumerațiune, din 4 f. — anticipando — **2 f.** v. a. spre portarea și spesele antecelaborate, a compozițiunii, a tipografiei, și pentru expeditiunea postală porto franco de adiante că din 30 Ianuaru 1865. prefixu până la cel mai lungu terminu la 28 Februaru a. c. a-i adresă și trimite la autorulu Dictionariului d. **IOANNE CATTARIGH**, oficiulu tribunalu comitatensu în Clusu; iar restulu de **2 f.** v. a. asemenea a-i adresă și trimite subscribului autoru în Clusu dinpreună cu recepis'a peste primiri'a și înmangarea Tomulu I., căci netrimitiundu-se și neadresandu-se pretiulu fixatu și determinatu, eu nu voui fi în acea Positiune și potenie, acestu opu pentru literatur'a română de cea mai mare importanță alu compune, și continua mai multu.

Primiti Dni mei prin aceluși ocaziune ascuranția despre a mea sincera considerație și onore, cu care eu sunt obligatu continuelu respectandu-ve.

Clusu 30 Ianuaru, 1865. **Autoru**

Ioanne Cattarigh,
oficiulu trib. comitatensu în Clusit.

*) Cu stilulu și ortografi'a originală a d. autoru. Editoru T. R.

Editoru și tipariulu tipografiei archidieceșane.